

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

OFISI YA RAISI

TAWALA ZA MIKO NA SERIKALI ZA MITAA

HALMASHAURI YA WILAYA YA MKALAMA

**RIPOTI YA UTEKELEZAJI WA MAJI VIJIJINI NA USAFI WA
MAZINGIRA KWA MIAKA YA FEDHA 2016/17 NA 2017/18**

KWENDA

**TIMU YA UFUATHILIAJI KUTOKA KWENYE OFISI YA RAISI,
TAWALA ZA MIKO NA SERIKALI ZA MITAA**

Imeandaliwa na:

**Ofisi ya Mkurugenzi wa Halmashauri ya Wilaya,
S.L.P 1007,
MKALAMA**

Tarehe: 30/1

1. Utangulizi

1.1 Mahitaji ya rasilimali watu

Mahitaji ya rasilimali watu kwenye idara ni watumishi 28 ambayo inajumuisha wahandisi wanne, fundi sanifu 8, na fundi bomba 16. Kwa sasa kuna jumla ya watumishi saba (7) ambaao mhandisi mmoja (kaimu mkuu wa idara), fundi sanifu (maji) wanne na fundi sanifu wasaidizi (maji) wawili. Hii sawa na asilimia 25 ya mahitaji ya watumishi wote.

1.2 Majukumu ya idara ya maji ndani ya wilaya

Idara ya maji ni mojawapo ya idara 17 katika halmashauri ya wilaya ya mkalama

Kwa kuzingatia mamlaka za serikali za mitaa katika halmashauri ya wilaya ya mkalama, tuna wajibu wa kuimarisha upatikanaji wa maji safi na salama kwa kutoa huduma ya maji kwa jamii ikiwa kama mahitaji muhimu kwa watu.

Zifuatazo ni shughuli ambazo kama idara zinaendelea kuzifanya

- a) Kufanya upembuzi yakinifu, kukusanya
- b) kufanya utafiti wa maji ardhini ili kuweza kutambua sehemu ambayo itatupa maji ya kutosha ambayo itatumika kama chanzo cha maji
- c) Kusimamia utekelezaji wa miradi ya maji kwa kuangalia ubora wake
- d) Kutunza rekodi za rasilimali za maji
- e) Kufanya usimamizi na kufuatilia utekelezaji wa miradi ya maji.

Vyanzo vya maji ndani ya wilaya

Vyanzo vikuu vya maji katika wilaya ya mkalama ni maji kutoka chini ya ardhi ambayo yanapatikana kwa kuchimba visima virefu, vifupi au vya kati. Tuna aina mbili ya mifumo ya usambazaji wa maji ambayo ni kwa kuchimba visima vifupi au vya kati na kuweka pampu ya mkono na aina nyingine ni kuweka mtandao wa maji ambayo inahusisha na usambazaji wa maji kutoka kwenye chanzo (visima virefu) kwenda kwenye tenki ambalo linajengwa sehemu yenye mwiinuko na baadae kuruhusu maji kwa watumiaji yaktokea kwenye tenki la maji. Maji hutolewa kwenye chanzo kwa kutumia pampu inayoendeshwa kwa ingini inayotumia diesel au pampu inayotumia umeme kutoka gridi ya taifa

Majedwali **namba 1** na **namba 2** yafauatayo yanaonesha vyanzo nya maji vilivyokuwepo ndani ya wilaya

Jedwali namba 1

S/N	Aina ya chanzo cha maji	Idadi ya vyanzo nya maji vilivyo kuwepo	Hali ya vyanzo nya maji			Aina ya pampu iliyofungwa	
			Idadi ya vyanzo nya maji vinavyofanya kazi	Idadi ya vyanzo nya maji visivyofanya kazi	Idadi ya vyanzo vilikuwepo na havijaanza kutumika		
1	Visima virefu	14	11	3	--	Submersible	Diesel generetor
2	Visima virefu	4	4	-	-	Submersible	umeme
3	Visima virefu	5	3	2	-	mono	Diesel engine
4	Visima virefu	1	1	-	-	submersible	solar
5	Visima virefu	14	-	-	14	-	-
6		240	165	75	-	Afridev	Hand pump
Jumla		278	184	80	14		

Jedwali na 2: Aina ya miundombinu ya maji iliyokuwepo ndani ya wilaya

S/N	Aina ya miundo mbinu	Idadi ya vituo nya maji vilivyokuwepo	Hali ya mradi			
			Idadi ya vituo nya maji vinavyofanya kzi	Idadi ya vituo nya maji visivyofanya kazi	Idadi ya vituo nya maji vilivyotelekezwa	
1	Mfumo wa maji unaotumia mtandao wa mabomba (pipe network)	237	169	68	-	
2	Mfumo wa maji unaotumia pampu ya mkono	240	165	75	-	
		477	334	143	-	

1.4 Hali ya upatiknaji wa maji hadi kufikia mwezi wa 12 mwaka2017

Watu 89,772 kati ya watu 208,772 ndio watu pekee ambao wanapata huduma ya maji ndani ya wilaya ya Mkalama. Upatikanaji wa maji katika maeneo mbalimbali unachingiwa na uanzishwaji wa miradi ya maji ambayo inawezeshwa na serikali kuu pamoja na wadau wengine wa maendeleo. Katika kipindi cha mwaka 2015/2016 kulikua na ongezekol la asiimia 4 ya maeneo yaliyofikiwa na huduma ya maji kutoka asilimia 39. Ongezeko hilo lilifanikiwa katika utekelezaji wa mradi wa ufungaji wa pampu za mkono (Afridev) 30 kwenye visima vya maji 30 vya kati vilivyowezeshwa na shirika ambalo si la kiserikali linaloitwa Help for Underserved Communities (**H.U.C**).

1.5 Wadau

Katika utekelezaji wa usambazaji wa maji vijijini ndani ya wilaya, tunatambua ubora wadau wa maendeleo katika michango yao kwa serikal kuu pamoja na serikali za mitaa ambako kuna uhitaji mkubwa wa huduma za jamii. Katika wilaya ya Mkalama, miradi ya maji vijijini imefanikiwa kikamilifu kwa uvezeshwaji wa wadau wafuatao wa maendeleo:

- a) Serikali kuu
- b) Benki ya dunia
- c) Help for Underserved Communities (H.U.C)
- d) Norwegian Church Aid-NCA
- e) Community contributions for project cost sharing with volunteering Non-Governmental Organization.

2. Malengo ya kuimarisha upatikanaji wa huduma ya maji

Malengo ya kutatua changamoto za upatikanaji wa huduma za maji vijijini ni kuimarisha upatikanaji, ubora na usawa wa utoaji huduma ya maji na kuhakikisha kwamba maji yanapatikana umbali usiozidi mita 400 kutoka maeneo ambayo jamii inaishi. Katika mwaka wa fedha 2017/2018 hadi kufikia mwezi wa 6, halmashauri ina lengo la kuhakikisha upatikanaji wa maji vijijini unaimarika hadi asilimia 72 kutoka asilimia 43 kwa kufanya shughuli za miradi zilizopangwa. This target is integrated to the National Development Vision 2025, Malengo ya milenia, sera ya maji ya taifa 2002, Kauli mbiu ya uchaguzi wa CCM 2015, n,k

3 Hali ya utekelezaji wa miradi kwa mwaka 2016/2017 na 2017/2018

Katika mwaka wa fedha 2016/17, Halmashauri ya wilaya ya Mkalama ilipokea kiasi cha shilingi za kitanzania **425,843,00 ambayo sawa** na asilimia 58.3 ya kiasi cha bajeti nzima iliyotengwa kwa ajili ya kutekeleza miradi ya maji vijijini. Taarifa ya kina ya utekelezaji wa

shughuli zilizopangwa kufanyika zimeonyeshwa kwenye kiambatanisho **namba 1** kwenye hii taarifa.

Kwa mwaka 2017/18, Halmashauri ya wilaya ya Mkalama ina bajeti ya shilingi **697,005,000TZS** kati ya **723,005,000 za kitanzania** (Kama ilivyo onyeshwa kwa kifupi kwenye taarifa ya fedha iliyoambatanishwa katika kiambatanisho namba 2) kiasi cha pesa cha bajeti ambacho kilikua kimepangwa kwa ajili ya utekelezaji wa miradi ya maji vijijini. Pamoja na utoaji wa pesa ya bajeti ambao haukufikia asilimia 100, katikati ya robo ya pili ya mwaka halmashauri ilipokea shilingi 26000000 tu ilitolewa kwa ajili ya usimamizi ,ufuatiliaji, upembuzi yakinifu , usanifu wa miradi, ukaguzi wa ndani, usimamizi wa ofisi na matengenezo ya magari. Shughuli zilizopangwa kufanyika kwa mwaka wa fedha imeonyeshwa kwenye **jedwali la 3**

Jedwali la3: Miradi iliyopangwa kwa ajili ya kutekelekezwa kwa mwaka wa fedha 2017/18

Maelezo ya mradi	Muda uliopangwa kwa ajili ya utekelezaji	Utekelezaji		
		Usanifu (In house)	Kutangaza zabuni	Hali ya mradi
Kufanya utafiti wa maji ardhini, kuchimba visima virefu 20 na kufunga pampu za mikono (Afridev pump) kwa vijiji vya lukomo(1), ishinsi(2), ishenga(1), singa(1), malaja(1), nkalakala(1), mgolombyo(2), kinyambuli(2), gambasimboi(1), mnung'una(1), ikungu(1), tumuli-makambi ya fisi(1), nkungi(1), mdilika(1), mkiko(1) and igonia(2)	Mwezi wa 12 hadi mwezi wa 6, 2018	-	Zabuni imeshatangazwa na mkandarasi ameshapatikana kwa utekelezaji	0
Kuimarisha miundombinu ya maji (kulaza bomba, kujenga matenki ya maji, kujenga kibanda cha mashine, kujenga vituo vya maji, chemba na kufunga three phase submersible) kijiji cha Nduguti	Mwezi wa kwanza hadi mwezi wa 6, 2018	Imeshakamilika tayari kwa kutangaza zabuni	-	0
Kujenga miundombinu ya maji (Kulaza bomba, kujenga matenki ya maji, kufunga pampu, kujenga vituo vya maji, kuweka jenereta,na kujenga chemba) kijiji cha kinyangiri	Mwezi wa kwanza hadi mwezi wa 6	Imeshakamilika tayari kwa kutangaza zabuni	-	0
Kujenga miundombinu ya maji (Kulaza bomba, kujenga matenki ya maji, kufunga pampu, kujenga vituo vya maji, kuweka jenereta,na kujenga chemba za maji) kijiji cha	, 2018			
Kujenga miundombinu ya maji (Kulaza bomba, kujenga matenki ya maji, kufunga pampu, kujenga vituo vya maji, kuweka jenereta,na kujenga chemba za maji) kijiji cha	Mwezi wa kwanza hadi mwezi wa 6, 2018	Upembuzi yakinifu wa mradi umeshakamilika na	-	0

Maelezo ya mradi	Muda uliopangwa kwa ajili ya utekelezaji	Utekelezaji		
		Usanifu (In house)	Kutangaza zabuni	Hali ya mradi
kisuluiga				

4 MAENDELEO YA UPATIKANAJI WA MAJI VIJIJINI

Jedwali la 6: Taarifa kamili ya maendeleo

Idadi ya miradi iliyopangwa kutekelezwa kwa bajet iliyopo	Idadi ya jumuiya za watumia maji zilizopangwa kusajiriwa	Idadi ya miradi iliyokamilika	Idadi ya jumuiya za watumia maji zilizosajiriwa	Idadi ya miradi inayoendelea	Projects under Procurement stage
4	6	-	10	2	1

5. TATHIMINI YA MAZINGIRA

S/No	ROBO YA SASA					CUMMULATIVE FROM THE BEGINNING OF WSDP						
	Idadi ya miradi iliyopimwa	Idadi ya viwanja		Idadi ya ripoti za ESIA	Idadi ya taarifa Za RAP	Idadi ya ripoti za mazingira yaliyofanyiwa ukaguzi (ukarabati)	Idadi ya miradi iliyopimwa	Idadi ya viwanja		Idadi ya ripoti za EIA	Ripoti za RAP	Idadi ya ripoti za mazingira yaliyofanyiwa ukaguzi (ukarabati)
		A	B					A	B			
1	-						7		7			7

All projects screened were found to be Category C, therefore no further action taken rather than environmental audit.

6 CHANGAMOTO ZINAZOTUKABILI KIPINDI CHA UTEKELEZAJI WA MIRADI

- (i) Ucheleweshaji wa fedha za miradi kutoka serikali kuu kwa ajili ya kulipwa wakandarasi ambao unasababisha kutomalizika kwa miradi kwa wakati
- (ii) Uwezo mdogo wa kifedha wa wakandarasi ambao unasababisha Kushindwa kuendelea kwa miradi kikamilifu, matokeo yake miradi inashindwa kukamilika kwa wakati
- (iii) Umiliki mbovu wa mradi kwa jamii licha ya Poor project community ownership despite of continuous capacity building being undertaken
- (iv) Utekelezaji hafifu wa shughuli katika sekta kutokana na ukosefu wa usafiri (gari)
- (v) Ukosefu wa fedha za kutosha kwa ajili ya ukarabati wa miradi unaochangiwa na udogo wa bajeti
- (vi) Upungufu wa watumishi katika Idara.

7 MAPENDEKEZO NA HITIMISHO

- Halmashauri inapendekeza kwa serikali kuu kuiwezesha Mkalam-LGA katika programu ya maendeleo katika sekta ya maji ambayo itasaidia utekelezaji wa shughuli za wilaya za kisekta kirahisi.
- Halmashauri ishauri serikali kuu kuleta fedha kwa wakati kwa ajili ya kufanya malipo kwa wakandarasi kwa kazi ambazo zinakua zimeshakamilishwa ili kuepusha utekelezwaji hafifu wa miradi

8. APPENDICES

Appendix I: Physical Implementation Report for the Planned Activities as by June 2016/17

S/N	Mkataba	Dhumuni la mradi	Mipango ya mwaka mzima	Hali ya utekelezaji ilipofikia	Jina la mkandarasi	Muda wa mkataba			Gharama za mradi (Tzs)	Kiasi kilicholipa (TSh)	Kiasi kilichopo (TSh)	Hali ya mkataba
1.	Contract No. LGA/147/2 016/2017/ W/WSDP II/02-LOT No. 01	Kufanya utafiti wa maji ardhini na kuchimba visima virefu katika vijiji vya Nduguti, Kisuluiga, Matongo, Ipuli, Mkiko, Nkinto and Mwanga Villages.	Kumalizia kufanya utafiti wa maji ardhini na kuchimba visima virefu	Umekalika kwa asilimia 100	SHY BUILDERS	8/2/17	7/6/17		175,800,900	146,581,000	0.00	Umekamilika na umekabidhiwa
2.	Contract No. LGA/147/2 016/2017/ W/WSDP II/02-LOT No. 02	Kufanya utafiti wa maji ardhini na kuchimba visima virefu katika vijiji vya Mwangeza, Kinampundu, Kinyangiri, Msingi, Senene, Milade and Mbigigi villages.	Kuamalizia Kufanya utafiti wa maji ardhini na kuchimba visima virefu	Umekalika kwa asilimia 100	SEBA CONSTRUCTION & DRILLING LTD	8/2/17	7/6/17		160,952,000	131,303,000	0.00	Umekamilika na umekabidhiwa
3.	Contract No. LGA/147/2 016/2017/ W/WSDP II/03-LOT No. 01	Upanuzi wa miundombinu ya maji kwa ajili ya usambazaji wa maji katika kijiji cha Gumanga na viungio (kusambaza bomba na viungio vyake, kuchimba mitaro yenyenye kina cha sentimeta 100, upana wa sentimeta 80, kulaza bomba ndani ya mitaro kama michoro inavyoonyeshwa na fukia mitaro kwa	Kumalizia shughuli za upanuzi wa miradi	Umekamili ka kwa asilimia 80	TATI ENTERPRISES	8/2/17	7/6/17		165,566,500	49,380,000	116,186,500	unaendelea

S/N	Mkataba	Dhumuni la mradi	Mipango ya mwaka mzima	Hali ya utekelezaji ilipofikia	Jina la mkandarasi	Muda wa mkataba			Gharama za mradi (TZS)	Kiasi kilicholipa (TSh)	Kiasi kilichopo (TSh)	Hali ya mkataba
		ufasaha including anchoring every GS-pipe laid in the valley and rock crossing with reinforced or mass concrete)										
4.	Contract No. LGA/147/2 016/2017/ W/WSDP II/03-LOT No. 02	Upanuzi wa mfumo wa usambazaji wa maji katika miundombinu ya kijiji cha Muntamba (Kusambaza bomba na viungio vyake, kuchimba mitaro yenyé kina cha sentimeta 100, upana wa sentimeta 80, kulaza bomba ndani ya mitaro kama ilivyoonesha kwenye michoro na fukia mitaro kwa ufasaha including anchoring every GS-pipe laid in the valley and rock crossing with reinforced or mass concrete)	Kumalizia shughuli za upanuzi wa mradi	Umekami lika kwa asilimia 95	KAL HOLDING CO. LTD	8/2/17	7/6/17		164,429,204.50	98,579,000	65,850,204.50	Umekamilika
	TOTAL								666,748,604	425,843,000	182,036,705	

II: Hali ya fedha kwa kifupi kwa mwaka 2016/17 na 2017/2018

Taarifa za fedha kwa kifupi kwa mwaka 2017/2018 hadi kufikia mwezi wa kwanza 2018

S/N	Chanzo cha mapato	Bajeti	Kiasi cha fedha kilichopokelewa	Kiasi cha fedha kilichopokelewa	Jumla ya kiasi cha fedha kilichopo	Matumizi (Tsh)	Fedha zilizobaki baada ya matumizi (Tsh)	Kiasi cha fedha kwenye bajeti kilichobaki (TSh)	% ya fedha zilizopokelewa kutoka kwenye bajeti	% za fedha zilizotumika kama zilivyopokelewa	Madeni (TZSh)
1	WSDP Basket	A	B	C	B+C	D	(B+C)-D	A-C	C/A*100		
		730,051,000.00	0.00	425,843,000	425,843,000	425,843,000	0.00	304,208,000	58.3	100	182,036,705

Taarifa za fedha kwa kifupi kwa mwaka 2017/2018 hadi kufikia mwezi wa kwanza 2018

S/N	Chanzo cha mapato	Bajeti	Kiasi cha fedha kilichopo	Kiasi cha fedha kilichopokelewa	Jumla ya kiasi cha fedha kilichopo	Matumizi	Fedha zilizobaki baada ya matumizi	Kiasi cha fedha kwenye bajeti kilichobaki	% ya fedha zilizopokelewa kutoka kwenye bajeti	% za fedha zilizotumika kama zilivyopokelewa	Madeni
1	WSDP Basket	A	B	C	B+C	D	(B+C)-D	A-C	C/A*100	E	
		723,005,000.00	30,195,382.29	26,000,000.00	56,195,382.29	40,666,122.29	15,529,260.00	697,005,000.00	3.6	66.6	0.00

